

Федір Тютчев

Остання любов

Вірші

З російської переклав
і впорядкував
Роман Ладика

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2004

ББК 84-5Рос
Т98

Серія “Шедеври світової поезії” заснована 2004 року

Передмова
Валентина Корнієнка

Тютчев Ф.
Т98 Остання любов: Поезії/Упоряд. Р.Ладика. — Рос. мовою з паралельним українським перекладом. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004.— 144 с. — (Серія “Шедеври світової поезії”).

ISBN 966-692-342-4

ББК 84-5Рос

Охороняється законом про авторське право.

Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.

ISBN 966-692-290-8 (серія)
ISBN 966-692-342-4

© Ладика Р., український переклад, 2004
© Навчальна книга – Богдан, макет,
художнє оформлення, 2004

О вещая душа моя,
О сердце, полное тревоги —
О, как ты бьешься на пороге
Как бы двойного бытия!..

Так ты — жилища двух миров,
Твой день — болезненный и страстный.
Твой сон — пророчески-неясный,
Как откровение духов...

Пускай страдальческую грудь
Волнуют страсти роковые —
Душа готова, как Мария,
К ногам Христа навек прильнуть.

Душе, віщунко майбуття,
О серце, що завжди в тривозі,
О, як ти б'єшся на порозі
Немов подвійного буття!..

У двох світах живеш, чудна,
Твій день — жаги та болю повен,
Твій сон — пророчо-загадковий,
Мов духів мова неясна...

Та хоч властива марнота
Фатальним пристрастям і мріям —
Душа готова, як Марія,
Прилинути до ніг Христа!

Над этой темною толпой
Непробужденного народа
Взойдешь ли ты когда, Свобода,
Блеснет ли луч твой золотой?..

Блеснет твой луч и оживит,
И сон разгонит и туманы...
Но старые, гнилые раны,
Рубцы насилий и обид,

Раствленье душ и пустота,
Что гложет ум и в сердце ноет,—
Кто их излечит, кто прикроет?..
Ты, риза чистая Христа...

Чи ти над темною юрбою
Ще не прозрілого народу
Зійдеш для нас колись, Свободо,
Зорею ніжно-золотою?..

О, зблисне промінь твій — і враз
І сон розвіє, і тумани...
Але старі глибокі рани,
Рубці насильства і образ,

Розтління душ і марнота,
Що точить розум, в серці ние, —
Хто їм допоможе, хто прикриє?..
Ти, риза чистая Христа!..

НАШ ВЕК

Не плоть, а дух растлился в наши дни,
И человек отчаянно тоскует...
Он к свету рвется из ночной тени
И, свет обретши, рошчет и бунтует.

Безверием палим и иссушен,
Невыносимое он днесь выносит...
И сознает свою погибель он,
И жаждет веры... но о ней *не просит*.

Не скажет ввек, с молитвой и слезой,
Как ни скорбит пред замкнутою дверью:
“Впусти меня! — Я верю, Боже мой!
Приди на помощь моему неверью!..”

НАШ ВІК

Не плоть, а дух розлився в наші дні,
І чоловік у відчаї сумує...
До світла рветься в мороці нічнім,
Здобувши світло, ремствує, бунтує.

Зневірою приречений на сплін,
Нестерпне нині він терпіти має...
Свою погибель розуміє він,
І прагне віри ... але *не благає*.

Не скаже він з молитвою, гордїй,
Хоч під дверима й журиться без міри:
“Впусти мене! — Я вірю, Боже мій!
Допоможи позбутися невіри!..”

А. Н. М<УРАВЬЕВУ>

Нет веры к вымыслам чудесным,
Рассудок всё опустошил
И, покорив законам тесным
И воздух, и моря, и сушу,
Как пленников — их обнажил;
Ту жизнь до дна он иссушил,
Что в дерево вливала душу,
Давала тело бестелесным!..

Где вы, о древние народы!
Ваш мир был храмом всех богов,
Вы книгу Матери-природы
Читали ясно, без очков!..
Нет, мы не древние народы!
Наш век, о други, не таков.

О раб ученой суеты
И скованный своей наукой!
Напрасно, критик, гонишь ты
Их златокрылые мечты;
Поверь — сам опыт в том порукой,
Чертог волшебный добрых фей
И в сновиденье — веселей,
Чем наяву — томиться скукой
В убогой хижине твоей!..

А.М.М<УРАВЙОВУ>

Як віри в вигадку не стало,
Все глузд пустелею зробив,
Під куці формули підпало
Усе — моря, повітря, суша —
Він їх, мов бранців, оголив
Й життя до споду осушив,
Що в дерево вливало душу
І безтілесним плоть давало!..

Де ви, о древнії народи!
Ваш світ був храмом для богів,
І книгу Матері-природи
Читати кожен з вас умів!..
О ні, не древні ми народи,
Бо вік наш, друзі, зубожів!

О вчений рабе суети,
Тебе уярмлює наука!
Даремно критикуєш ти
Золотокрилі їх світи;
Повір — в цім досвід запорука, —
Чертог, де феї чарівні,
Бува, примаряються вві сні,
Нам веселіший, ніж докука
У тебе в келії сумній!..

УТРО В ГОРАХ

Лазурь небесная смеется,
Ночной омытая грозой,
И между гор росисто вьется
Долина светлой полосой.

Лишь высших гор до половины
Туманы покрывают скат,
Как бы воздушные руины
Волшебством созданных палат.